

TECHNOLOGY OF PRODUCTION AND PROCESSING OF LIVESTOCK PRODUCTS

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-350-7-15>

LIFETIME MILK YIELD OF HOLSTEIN COWS OF 80,000 KG: REALITY OR FICTION

ДОВІЧНИЙ НАДІЙ ГОЛШТИНСЬКИХ КОРІВ У 80 000 КГ МОЛОКА: РЕАЛЬНІСТЬ ЧИ ВИГАДКА

Goncharenko I. V. Гончаренко І. В.

*Doctor of Agricultural Sciences, Professor,
Professor at the Department of Genetics,
Breeding and Biotechnology of Animals
National University of Life and
Environmental Sciences of Ukraine
Kyiv, Ukraine*

*доктор сільськогосподарських наук,
професор,
професор кафедри генетики, розведення
та біотехнології тварин
Національний університет біоресурсів
і природокористування України
м. Київ, Україна*

Ivanohlu A. S. Іваноглу А. С.

*animal husbandry technologist
Limited Liability Company "Ukrainian
Dairy Company"
Velykyi Krupil, Kyiv region, Ukraine*

*технолог з тваринництва
ТОВ «Українська молочна компанія»
с. Великий Крупіль, Київська область,
Україна*

Селекція молочних корів на продуктивне довголіття вважається найважливішим питанням сучасного тваринництва, а оцінка тварин за цим показником в край необхідною. Тому тривале використання корів-рекордисток, отримання і збереження від них приплоду є актуальним завданням племінних стад в передачі цінної спадкової генетичної інформації від покоління до покоління [1–3].

Метою даної роботи було в племінному господарстві на підставі наявної бази даних СУМС «Інтесел Орсек» виявити вибулих племінних корів з високою довічної молочною продуктивністю.

Матеріали і методи дослідження. Дослідження проведені на поголів'я корів чистопорідної голштинської породи в ТОВ «Українська молочна компанія» Згурівського району, Київської області. Підприємство створено в 2006 році, вузькоспеціалізоване, випускає молоко високої якості відповідно до вимог Світової організації торгівлі (СОТ)

для подальшої переробки. Спільно з українськими брендами «Галичина», «Комо», «Клуб сиру», «Данон», «Террафуд» і «Рошен» керівництво компанії займається виробництвом різноманітної молочної продукції.

У 2019 підприємство було визнано кращим за основними показниками фінансово-господарської діяльності серед молочних підприємств України і отримало статус «Лідер галузі – 2019». Зараз ТОВ «Українська молочна компанія» входить в ТОП-5 виробників молока в Україні.

У господарстві утримується близько 9 тис. загального поголів'я великої рогатої худоби, з них 4,1 тис. фуражні корови. Середній надій на фуражну корову в 2017-2020 рр. склав 9855, 10074, 10200, 10321 кг молока – відповідно, з відносно стабільним вмістом жиру 3,8% і білка – 3,2%, кількістю соматичних клітин – менше 200 тис. / см³. На середньорічну корову використовують 74,2-77,8 ц корм. од. У господарстві впроваджено 3-кратне доїння, є два доїльні зали з обладнанням «Паралель 2x36» фірми DeLaval.

На фермах ТОВ «УМК» працюють виключно з племінними коровами голштинської породи. Стадо корів формувалося шляхом закупівлі племінних нетелей на молочних фермах Німеччини, Нідерландів, Данії, Угорщини та Чехії.

Для ведення селекційно-племінної роботи в господарстві використовують комп'ютерну програму Система управління молочним скотарством (СУМС) «Інтесел Орсек». Сформована база даних на 1.01.2021 р налічувала 14445 вибулих корів, з яких були відібрані тварини з довічною молочною продуктивністю 50 тис. кг молока і вище. Всього в обробку увійшло 653 голови.

Відібрані високопродуктивні корови були розподілені за рівнем довічного надою: 50 тис.- 60 тис., 60 тис.-70 тис., 70 тис.-80 тис., 80 тис. і більше кг молока. У кожній градації у корів-рекордисток розраховані довічний надій (кг), середній вміст жиру (%) і білка (%) за всі лактації, тривалість їх життя (період між датою вибуття із стада і датою народження).

Статистичну обробку даних проводили за допомогою комп'ютерної програми Excel для Windows 10.

Результати досліджень. Ретроспективний аналіз бази даних ТОВ «Українська молочна компанія» племінного стада голштинських корів німецької селекції (N = 14445) засвідчив, що корів з довічною молочною продуктивністю 50 тис. кг і більше налічується 653 голови або 4,5%. Виділені корови мали тривалість життя 3000-4969 днів, від яких за 5,5–9,0 лактацій було надоєно 54387-99487 кг молока або в середньому 9341–11668 кг молока за всі лактації. Середні показники якості молока

за всі лактації при цьому майже не змінювалися – вміст жиру 3,83% і білка 3,24%.

Абсолютною рекордистки стада за довічним надоем стала корова Олена DE 350514948, від якої за 9 лактацій надоено 99487 кг молока. Взагалі ж кількість тварин, які перевищили довічний надій у 80 тис. кг молока склало 19 голів, а 90 тис. кг молока – 5 голів. Саме ці тварини є найціннішим племінним матеріалом для подальшої селекції на продуктивне довголіття.

Топ 5 корів голштинської породи племінного стада ТОВ «УМК», які перевершили довічний надій у 90 тис. кг молока

Кличка, інвентарний № корови	Кіль- кість лактац ій	Середня молочна продуктивність за всі лактації			Довіч- ний надій. кг	Трива- лість життя, днів
		надій, кг	вміст жиру, %	вміст білка, %		
Алена DE 350514948	9,3	10106	3,87	3,26	99487	4409
Лінда DE 2300162606	7,0	10973	3,82	3,23	96551	4081
Дорка DE 350740108	7,1	10679	3,90	3,28	91509	3970
Рама DE 580587923	7,0	11668	3,80	3,24	90933	3844
Кана DE 580562015	9,0	10475	3,76	3,22	90737	3951

Довічна продуктивність і довголіття корів – спадково стійкі ознаки, що дозволяють при розведенні за лініями або родинами здійснювати селекцію на підвищення тривалості господарського використання великої рогатої худоби. В літературі США і Канади вплив спадковості на тривалість життя оцінюють на рівні 8%. Тому через 3–4 покоління можливо значно поліпшити (24–32% сумарного ефекту) тривалість продуктивного довголіття корів. Результати досліджень свідчать, що бугаї-плідники мають істотний вплив на тривалість господарського використання і довічну продуктивність своїх дочок.

Тому наступним етапом в оцінці ознаки продуктивного довголіття є підбір до маточного поголів'я препотентних бугаїв, у яких дочки мають підвищений довічний надій. Крім цього, актуальним в цьому питанні може бути використання племінних бугаїв, отриманих від матерів з тривалим господарським використанням і високою молочною продуктивністю.

Таким чином, збільшення терміну господарського використання корів є важливою проблемою сучасного молочного скотарства. Тривала експлуатація тварин дозволяє краще провести селекційно-племінну роботу зі стадом, підвищити ефективність ведення галузі скотарства.

Література:

1. Гончаренко І.В. Продуктивне довголіття корів-рекордисток голштинської породи у племінному стаді. *Проблеми виробництва і переробки продовольчої сировини та якість і безпечність харчових продуктів* : збірник наукових праць. Житомир : ЖДУ ім. І. Франка, 2019. 152–161.
2. Гончаренко І.В., Пелих Ю.С. Відбір корів за відтворюючою здатністю, молочною продуктивністю та тривалістю господарського використання. *Науковий вісник Львівського НУВМтаБ ім. С.З. Гжицького: Зб. наук. пр.; Серія “Сільськогосподарські науки”*. Львів, 2011. 13, 4(50), 3, 77–81.
3. Гончаренко І.В. *Методологія системної оцінки генотипу високопродуктивних корів: Монографія*. К.: Аграрна наука, 2011. 347 с.